

นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี

(มติคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖)

เพื่อให้จังหวัด และส่วนราชการในจังหวัดรับทราบนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี และมีระยะเวลาดำเนินการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด จึงขอแจ้งนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี โดยให้จังหวัดดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังนี้

๑. ความเป็นมา

วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๕ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ยกเลิกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๐ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๕ โดยมีมาตราที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี ดังนี้

มาตรา ๒๐ กำหนดให้คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) กำหนดเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดครั้งละสี่ปี ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และต้องคำนึงถึงเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค ความต้องการและศักยภาพของประชาชนในจังหวัด โดยให้ ก.บ.จ. สืบหาความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัดตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.น.บ. กำหนด ทั้งนี้ เพื่อนำเสนอให้ ก.น.บ. พิจารณาให้ความเห็นชอบ

มาตรา ๒๔ กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันทุกภาคส่วน เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดสี่ปี

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งตามที่ ก.น.บ. กำหนด ให้ ก.บ.จ. อาจปรับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดสี่ปีได้ โดยให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๐ วรรคสอง และมาตรา ๒๔ ด้วยโดยอนุโลม และต้องได้รับความเห็นชอบจาก ก.น.บ.

๒. นโยบาย หลักเกณฑ์ วิธีการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี

๒.๑ นโยบาย และหลักเกณฑ์

๒.๑.๑ ยึดยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล รวมทั้งแผนรายสาขา แผนเฉพาะด้านต่าง ๆ ตลอดจนเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค เป็นกรอบในการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระยะ ๒๐ ปี

๒.๑.๒ ให้ความสำคัญกับการใช้ศักยภาพ โอกาส และข้อจำกัดของพื้นที่ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา รวมถึงบริบทแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของประเทศและโลกที่มีผลกระทบต่อพื้นที่ มาเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี ควบคู่กับการพิจารณาความสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยใช้กระบวนการประชาคมแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อสร้างการรับรู้และเข้าใจร่วมกันถึงทิศทางการพัฒนาจังหวัด ที่ทุกภาคส่วนจะต้องร่วมมือกันขับเคลื่อนต่อไป (ร่วมคิด-ร่วมทำ-ร่วมติดตามผล) ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรมต่อไป

๒.๑.๓ ขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระยะ ๒๐ ปี ผ่านแผนพัฒนาจังหวัดระยะ ๕ ปี และโครงการสำคัญในแผนปฏิบัติการราชการประจำปี รวมทั้งการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาในแต่ละช่วงเวลาอย่างชัดเจน ทั้งในระยะ ๒๐ ปี ในแต่ละช่วงเวลา ๕ ปี และรายปี เพื่อใช้ในการกำกับ ติดตาม และ ประเมินผลสัมฤทธิ์ของการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี และแสดงถึงผลสำเร็จของการบรรลุเป้าหมายในแต่ละช่วงเวลา ว่าเป็นไปตามตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยนำหลักการบริหารงานคุณภาพ (Plan – Do – Check – Act : PDCA) มาใช้เพื่อให้เกิดกระบวนการ “ตั้งเป้า ปฏิบัติ ตรวจสอบ และปรับปรุง” ให้สามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี ได้อย่างแท้จริง รวมถึงให้ความสำคัญกับการสื่อสารอย่างต่อเนื่องและมีรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจร่วมกับประชาชนและภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วนในพื้นที่ นำไปสู่ความร่วมมือในการขับเคลื่อนการพัฒนาให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒ กรอบการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี

๒.๒.๑ **ขอบเขต** เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี เป็นการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระยะยาวครั้งละ ๒๐ ปี เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๕ ที่มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบายและแผนระดับต่างๆ เพื่อให้ทุกภาคส่วนร่วมกันขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและบรรลุผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม บนพื้นฐานศักยภาพและโอกาสของพื้นที่ รวมทั้งตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่เป็นสำคัญ เพื่อใช้เป็นกรอบและถ่ายทอดไปสู่การจัดทำเป้าหมายและแผนพัฒนาจังหวัดในแต่ละช่วงระยะเวลา ๕ ปี

๒.๒.๒ **ลักษณะ** เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี จะต้องมีความชัดเจน เป็นรูปธรรม และแสดงให้เห็นถึงเป้าหมายหรือสิ่งที่ต้องการบรรลุ โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของศักยภาพและโอกาสของพื้นที่ สามารถวัดผลการบรรลุเป้าหมายได้ โดยจะต้องเป็นเป้าหมายที่ทุกภาคส่วนจะต้องรับรู้ได้โดยทั่วไป ทำความเข้าใจได้ง่าย มีตัวชี้วัดชัดเจนและเป็นมาตรฐาน สามารถขับเคลื่อนและถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติได้ โดยกำหนดเป็นโครงการสำคัญที่จะต้องดำเนินการอย่างชัดเจน รวมทั้งสามารถกำกับ ติดตาม และประเมินผลได้อย่างต่อเนื่อง

๒.๓ วิธีการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี

๒.๓.๑ ให้จังหวัดรวบรวมข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ย้อนหลังไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี เว้นแต่ข้อมูลมีจำกัด ให้ใช้ฐานข้อมูลอย่างน้อย ๕ - ๑๐ ปี ขึ้นไป เพื่อนำมาวิเคราะห์ให้ทราบถึงศักยภาพและปัญหาของพื้นที่ รวมทั้งสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเพื่อให้ทราบถึงความต้องการของพื้นที่

๒.๓.๒ ให้คำนึงถึงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค และสถานการณ์การพัฒนาของจังหวัด รวมทั้งผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๒.๓.๓ ให้วิเคราะห์ข้อมูลและกำหนดเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี โดยการพิจารณาเปรียบเทียบสถานะการพัฒนาระดับจังหวัด รวมถึงศักยภาพ โอกาส ปัจจัยสนับสนุนปัจจัยที่เป็นแรงผลักดันสำคัญ บริบทแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทั้งของประเทศและโลก ที่มีผลกระทบต่อพื้นที่จังหวัด ตลอดจนข้อจำกัด ประเด็นท้าทายที่จำเป็นต้องแก้ไข โดยใช้เครื่องมือการวิเคราะห์ทางวิชาการที่เหมาะสม อาทิ SMART Goal (Specific, Measurable, Attainable, Relevant, Time-based), OKR (Objective and Key Results), SWOT Analysis, TOWS Analysis , SOAR Analysis, Foresight Thinking เป็นต้น เพื่อให้ทราบถึงสถานะ ศักยภาพ และโอกาสในการพัฒนาจังหวัดในระยะยาว

นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี

๒.๓.๔ ให้ดำเนินการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันตามมาตรา ๒๔ ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและปรับปรุงเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี ให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

๒.๔ องค์ประกอบของการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี

จังหวัดต้องดำเนินการจัดทำรายละเอียดของเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

๒.๔.๑ บทนำ : สถานการณ์การพัฒนาของจังหวัด

๒.๔.๒ ปัจจัยและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่คาดว่าจะส่งผลต่อการพัฒนา

๒.๔.๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (ให้วิเคราะห์สภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกเพื่อแสดงให้เห็นถึงศักยภาพและโอกาสของพื้นที่)

๒.๔.๔ เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๕)

๒.๔.๕ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระยะ ๒๐ ปี และถ่ายทอดในแต่ละช่วงระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ พ.ศ. ๒๕๗๑ – ๒๕๗๕ พ.ศ. ๒๕๗๖ – ๒๕๘๐ และ พ.ศ. ๒๕๘๑ – ๒๕๘๕)

๒.๔.๖ แผนการดำเนินงานที่สำคัญ/แผนที่นำทาง (Roadmap)

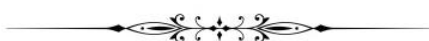
๒.๔.๗ ภาคผนวก (ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์) (ถ้ามี)

ทั้งนี้ ให้จังหวัด (๑) จัดทำเอกสารเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี โดยสรุปสาระสำคัญไม่เกิน ๑๐ หน้า ในรูปแบบ Microsoft Word พร้อมภาคผนวก (ถ้ามี) และ (๒) จัดทำสรุปนำเสนอในรูปแบบ PowerPoint Presentation จำนวน ๕ – ๑๐ สไลด์

๒.๕ กำหนดส่งเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี

ให้จังหวัดจัดส่งเอกสารทั้ง ๒ รูปแบบ (ตามข้อ ๒.๔) พร้อมทั้ง QR code ที่รวบรวมไฟล์ Pdf ของเอกสารทั้งหมด ให้ที่มบูรณาการกลาง ๓ หน่วยงาน (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ และกระทรวงมหาดไทย) ภายในวันพุธที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อให้คณะกรรมการประจำภาคพิจารณาถ้อยแถลง ก่อนเสนอ ก.น.บ. พิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติการราชการประจำปีของจังหวัดต่อไป

๒.๖ การปรับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี เมื่อเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี ได้รับความเห็นชอบจาก ก.น.บ. แล้ว ในกรณีมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ได้แก่ การปรับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ หรือแผนระดับชาติอื่นๆ หรือมีบริบทการเปลี่ยนแปลงใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญ หรือศักยภาพ/โอกาสที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว หรือกรณีจำเป็นอื่นใด ให้จังหวัดดำเนินการตามมาตรา ๒๖ โดยให้ ก.บ.จ. ปรับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดยี่สิบปีตามมาตรา ๒๐ ได้ โดยให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๐ วรรคสอง และมาตรา ๒๔ ด้วยโดยอนุโลม และเสนอให้คณะกรรมการประจำภาคพิจารณาถ้อยแถลง ก่อนเสนอ ก.น.บ. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อใช้ประกอบการจัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด โดยให้จัดส่งเอกสารตามข้อ ๒.๔ และ ๒.๕ ภายในวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ของปีที่ดำเนินการปรับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี

นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำ เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด 20 ปี

(ม.20 ม.24 ม.26)

1

ยึด

- ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี + แผนแม่บท
- แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13
- นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ
- แผนรายสาขา/เฉพาะด้าน
- เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค
- นโยบายรัฐบาล/ข้อสั่งการของ นรม.

+

ให้ความสำคัญกับ

ศักยภาพ โอกาส ข้อจำกัด
ของพื้นที่

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา บริบทแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง

ปัญหา ความต้องการ
ของประชาชน

2

ขอบเขต

เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาจังหวัด 20 ปี (พ.ศ.2566-2585)

ช่วงที่ 1 ปี 66-70   ช่วงที่ 2 ปี 71-75   ช่วงที่ 3 ปี 76-80   ช่วงที่ 4 ปี 81-85

→ **แผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี (พ.ศ.2566-2570)**

→ **แผนปฏิบัติการราชการประจำปี (1 ปี)**

- ขับเคลื่อนเป้าหมายฯ 20 ปี ผ่านแผน 5 ปี + โครงการสำคัญในแผนปี
- มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบาย/แผนระดับต่างๆ เพื่อให้ทุกภาคส่วนร่วมกันขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง บรรลุผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม
- เป็นกรอบและถ่ายทอดไปสู่การจัดทำเป้าหมายและแผนพัฒนาจังหวัดในแต่ละช่วงระยะเวลา 5 ปี
- กำหนดเป้าหมายฯ ในแต่ละช่วงอย่างชัดเจน เพื่อกำกับ ติดตาม ประเมินผล

3

ลักษณะ

- ชัดเจน เป็นรูปธรรม เข้าใจได้ง่าย ทุกภาคส่วนรับรู้ได้โดยทั่วไป
- แสดงถึงเป้าหมาย/สิ่งที่ต้องการบรรลุบนพื้นฐานศักยภาพ-โอกาสของพื้นที่
- มีตัวชี้วัดชัดเจน เป็นมาตรฐาน
- สามารถขับเคลื่อน/ถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติได้
- สามารถกำกับ ติดตาม และ ประเมินผลได้อย่างต่อเนื่อง และ วัดผลการบรรลุเป้าหมายได้

4

องค์ประกอบของเป้าหมายจังหวัด 20 ปี

1. บทนำ : สถานการณ์การพัฒนาของจังหวัด
2. ปัจจัยและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนา
3. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (ให้วิเคราะห์สภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอก เพื่อแสดงให้เห็นถึงศักยภาพและโอกาสของพื้นที่)
4. เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2566 – 2585)
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระยะ 20 ปี และถ่ายทอดในแต่ละช่วงระยะเวลา 5 ปี พ.ศ.2566-2570 พ.ศ.2571-2575 พ.ศ.2576-2580 พ.ศ.2581-2585
6. แผนการดำเนินงานที่สำคัญ/แผนที่นำทาง (Roadmap)
7. ภาคผนวก (ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์)

ให้จังหวัด (1) จัดทำเอกสารเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด 20 ปี โดยสรุปสาระสำคัญไม่เกิน 10 หน้า ในรูปแบบ Microsoft Word พร้อมภาคผนวก และ (2) จัดทำสรุปนำเสนอในรูปแบบ PowerPoint Presentation จำนวน 5 - 10 สไลด์

ทดลองนำร่อง 2 จังหวัด

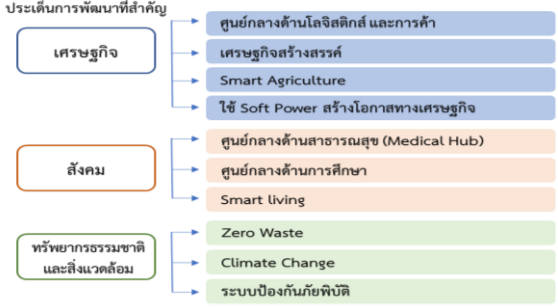
ร่าง เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดตรัง 20 ปี

“เมืองเติบโตบนฐานเศรษฐกิจ BCG โดยมีคุณภาพชีวิตที่ดีและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน”

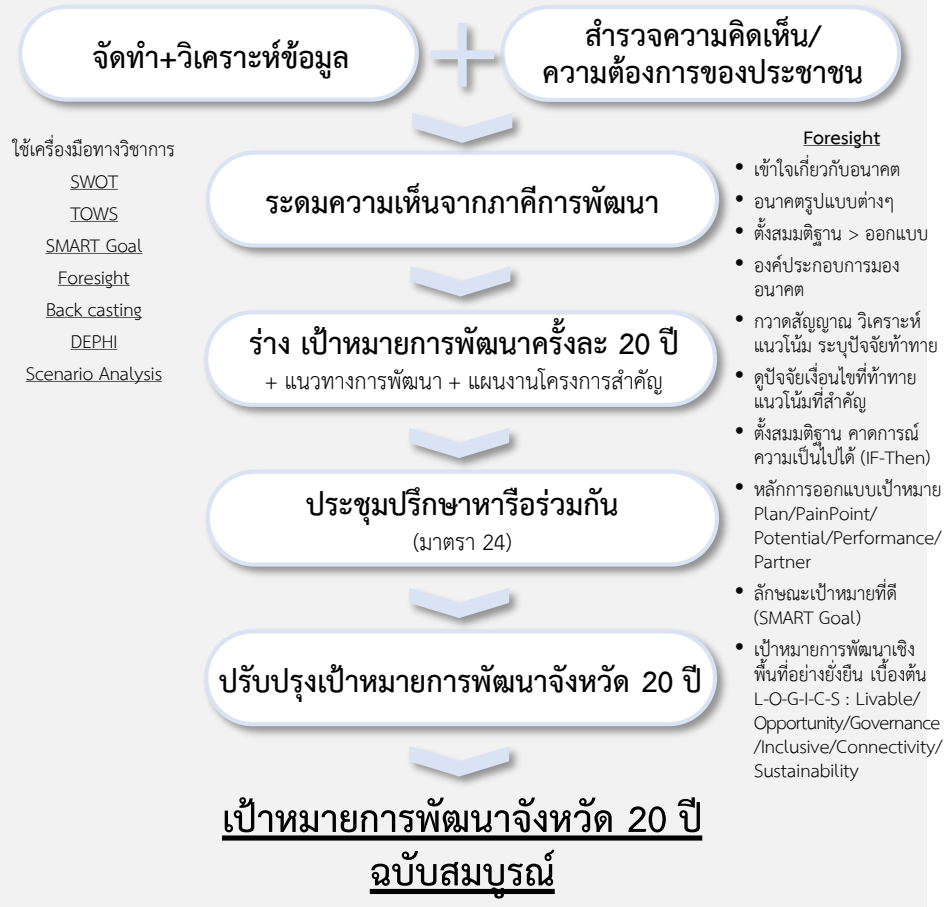

ร่าง เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดขอนแก่น 20 ปี

“ฐานเศรษฐกิจชีวภาพ โดยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อความเท่าเทียมในโอกาส และสิ่งแวดล้อมที่สมดุล”

กระบวนการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด 20 ปี

กำหนดส่งเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด 20 ปี

31

ส่งที่มบูรณาการกลาง 3 หน่วยงาน
ภายใน **วันที่ 31 พฤษภาคม 2566**

คณะกรรมการประจำภาค
พิจารณากลับกรอง

ก.น.บ. พิจารณา
ให้ความเห็นชอบ

สำหรับการจัดทำฉบับปรับปรุงประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569
อยู่ระหว่างเตรียมเสนอ ก.น.บ.เพื่อเห็นชอบกำหนดส่งภายในวันที่ **15 กรกฎาคม 2567**

การปรับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด 20 ปี

ในกรณีมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ได้แก่ การปรับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทฯ แผนระดับชาติอื่นๆ หรือมีบริบท
การเปลี่ยนแปลงใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญ หรือศักยภาพ/โอกาสที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
หรือกรณีจำเป็นอื่นใด

ให้ ก.บ.จ. ดำเนินการตามมาตรา 20 วรรคสอง และมาตรา 24
ด้วยโดยอนุโลม และจัดส่งภายในวันที่ **31 พฤษภาคม ของปีที่
ปรับฯ**

คณะกรรมการประจำภาค
พิจารณากลับกรอง

ก.น.บ. พิจารณา
ให้ความเห็นชอบ